

Informace pro zájemce o zápis do Českého registru krvetvorných buněk

www.darujzivot.cz

Proč vstoupit do registru dárců kostní dřeně?

- **Ročně v ČR onemocní přibližně 100 pacientů některým typem leukémie a 1000 pacientů různými poruchami krvetvorby.**
- U pacientů s poruchou krvetvorby (např. leukémie) je jednou z možností léčby, v některých případech dokonce jediným možným způsobem léčby, **transplantace krvetvorných buněk (kostní dřeně)** od zdravého nepříbuzného dárce.
- **Úspěšnost léčby pomocí transplantace krvetvorných buněk u dospělých pacientů je 60 – 80 %, u dětí 70 – 90 %.**
- Nemocnému je nutné transplantovat krvetvorné buňky dárce, který se s ním shoduje. K tomu je potřeba mít možnost výběru z co největšího počtu potenciálních dárců.
- Abyste mohl/a být zaregistrován/a, musíte absolvovat vstupní vyšetření. **Vstupní vyšetření Vám zabere pouze 10 minut času** a zahrnuje malý odběr krve nebo stěr slin + vyplnění vstupního dotazníku.
- Pravděpodobnost, že budete vybrán/a jako vhodný dárce není velká. V Registru můžete být evidován/a řadu let, než se najde pacient, který s Vámi bude mít shodné znaky v systému HLA. Nemusí k tomu dojít ale nikdy. Vaše rozhodnutí, stát se dárce krvetvorných buněk (kostní dřeně), ovšem zvyšuje naději na záchranu lidského života.

Podmínky vstupu

- **věk od 18 do 40 let věku** (do 41. narozenin)
- **výborný zdravotní stav**
- **bez trvalé medikace a léčby** (výjimkou je antikoncepce)
- **hmotnost více než 50 kg**
- **veřejné zdravotní pojištění platné v ČR**
- ochota pomoci jakémukoli pacientovi nejen z ČR, ale i ze zahraničí
- ochota podstoupit odběry krve a případná další vyšetření
- ochota věnovat svůj čas a pohodlí

Dárcovství kostní dřeně je dobrovolné, bezplatné a anonymní!

Překážky vstupu – viz. odkaz

<https://www.darujivot.cz/pro-darce/prekazky-vstupu>

Pokud si nejste jisti, zda splňujete podmínky pro vstup do registru, vyplňte si předběžně vstupní dotazník, který naleznete na:

<https://www.darujivot.cz/soubory/vstupni-dotaznik.pdf>

V případě nejasností nás, prosím, kontaktujte na emailu: darci@ikem.cz nebo na telefonních číslech +420 23605 5582 nebo 5588.

Jak se vyhledává dárce pro pacienta? Aneb - co se děje po vstupu do Registru.

- Ze vzorku krve nebo stěru slin, odebraných při vstupu do Registru se určí genetické znaky na bílých krvinkách (HLA znaky).
- Výsledky testu se vloží do databáze.
- Pokud se zjistí, že se v základních genetických znacích předběžně shodujete s konkrétním pacientem, jste pozván na předběžné vyšetření. Absolvujete pohovor s lékařem nebo odborným pracovníkem registru, který Vám podá všechny potřebné informace týkající se prováděných vyšetření a dalšího postupu. Jestliže se na základě krevních testů potvrdí potřebný stupeň shody mezi Vámi a pacientem, dohodne se termín začátku přípravy na odběr krvinek (kostní dřeně).

Způsoby odběru

V současnosti se krvinek buňky získávají dvěma způsoby:

1. Odběr kostní dřeně

Odběr kostní dřeně z pánevních kostí se provádí podobně jako malá operace.

Trvá přibližně hodinu a provádí se v celkové narkóze - dárce v době odběru necítí žádnou bolest.

Punkční jehlou se odsaje potřebné množství kostní dřeně (maximálně 1500 ml, podle váhy pacienta a dárce).

Příprava a samotný odběr vyžadují celkem 3 dny hospitalizace (příjem na oddělení a konzultace s anesteziologem, samotný odběr, propuštění den po odběru).

Dárci kostní dřeně se navíc 7-21 dní před samotným odběrem kostní dřeně odebere jedna jednotka krve k pozdější náhradě té darované dřeňové.

2. Odběr krvetrovných buněk na separátoru

Tento odběr se provádí ambulantně na aferetickém oddělení odběrového centra pomocí přístroje - separátoru.

Před odběrem krvetrovných kmenových buněk ze žíly je nutné buňky dárce krátkodobě namnožit a vyplavit z kostí do krevního oběhu. Čtyři večery před odběrem proto dostává formou podkožních injekcí stimulační přípravek, jehož účinkem se krvetrovné buňky vyplaví do krevního oběhu.

Dárce je "napojen na separátor loketními žíly, pouze ve vzácných případech, kdy dárce nemá kvalitní žíly, je použit centrální žilní katétr.

Celá procedura trvá přibližně 4 hodiny. Dárce při odběru leží, může sledovat TV, spát nebo poslouchat hudbu.

Asi 2–3 hodiny po skončení odběru může být dárce bezpečně propuštěn domů.

Dárce má právo na konečné rozhodnutí, který ze dvou způsobů odběru podstoupí.

Pro více informací navštivte webové stránky www.darujzivot.cz, případně nás kontaktujte telefonicky na číslech +420 23605 5582 nebo 5588.